XII-ik évfolyam. 13-dik szám. Köszeg, 1892. márczius 27-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. *Egyes szám ára 10 kr.* Megjelenik minden vasárnapon.

Szerkesztőség: a táblaház iskola-utczai részében. Kéziratok, levelek s egyéb a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők. *Kiadói iroda:* városkör 81. sz. a nyomdában.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Gyümölcstermelésünkről.

A kőszegi gyümölcs országszerte jó hirnévnek örvend. Ismerik gyümölcsünket a külföldön is, hová nem csak most küldik termelőink, hanem vitték már a régiek is elárusitás czéljából. Feljegyzéseink szerint őszibaraczk-fáink első gyümölcse megrendelés folytán azelőtt mindig a király asztalára került s almáinkat szerte küldték az országba és a szomszéd tartományokba. Most is keresett a kőszegi alma és körte. Nagymennyiségü megrendeléseket tesznek már a nyári időben, akkor veszik meg alkuszok már előre az őszi gyümölcstermést is. Az ujabban rendezett gyümölcs-kiállitásokon a kőszegi gyümölcs mindenkor nagy feltünést keltett mind fajmennyiség, mind minőség tekintetében; oly nagy lett ennek folytán a kereslet, hogy a megrendeléseknek felében sem felelhetlek meg termelőink és kereskedőink. Bizonyos ezek szerint az, hogy a gyümölcstermelés képezhetné a lakosságunk egyik fő kereseti ágát.

De nem képezi. És miért nem? Mert nem haladunk e téren — mint sok máson is — a korral; nem javitjuk, nem terjesztjük gyümölcsészetünket. E részben igen talpraesett javaslattal találkozunk a vasvármegyei gazdasági egyesület *Értesitő*-jében, melyet alkalmasnak találtunk arra, hogy olvasóközönségünkkel megismertessük.

Magyarország gyümölcstermelésének ama képéből — mondja a budapesti gyümölcskiállitás — és vásárról irott czikk befejező része — melyet a fentebb vázolt kiállitáson látni alkalmunk volt, kétségtelenül arról győződhetünk meg, hogy a termelésnek ezen ága az ország háztartásának egyik igen fontos tényezője, a melynek állása és fejlesztése fölöttébb szükséges.

Gyümölcstermelésünk eddig többé kevésbé dilettáns kezekben s ugy a termelés, mint az értékesités, a gyümölcskereskedés teljesen szervezetlen volt.

Nem is csuda, hiszen eddig általában ugy vélekedtek, hogy a gyümölcstermelés a legtöbb esetben nem fizeti ki magát, különösen annak nem, aki sok gyümölcsöt termeszt. Tagadhatatlan, hogy mig a kertekben, vagy kisebb gyümölcsösökben termesztett kisebb mennyiségü gyümölcsöt nagyobb városokban addig is jól tudták értékesiteni, addig azok, a kik nagy gyümölcstömegekkel rendelkeztek, sokszor valóban kedvezőtlen helyzetben voltak.

Bő gyümölcstermő években megakad a forgalom, a gyümölcs a fáján, vagy a pinczében rohad és vagy a trágyadombra kerül, vagy a marha eszi meg. Rossz évben pedig csak abban az esetben értékesithetik jól, ha másutt sem volt jobb termés. Csak, ha a konjunktura ugy alakul, hogy nekünk sok más országoknak meg igen kevés gyümölcs termett, fejlődik ki élénk forgalom s fizetnek gyümölcsünkért jó árakat. Ennek a kedvezőtlen állapotnak oka főképen az, hogy eddig leginkább csak a friss gyümölcs értékesitésére törekedtünk, a másik oka pedig gyümölcskereskedelmünk szervezetlensége.

Kétségtelen, hogy a legjobb értékesitési mód a friss gyümölcs eladása, főkép darab számra, csakhogy nálunk eddig ennek legfontosabb feltételei, mint: kevés, de jó fajta és kereskedelmi routin szintén nem voltak meg.

Ha azt akarjuk, hogy asztali gyümölcskereskedelmünk fellendüljön, ugy mindenekelőtt arra törekedjünk, hogy a termelők a fajtákat gondosabban megválaszszák s azért minden helyi tényezőnek, tehát első sorban a gazdasági egyesületeknek arra kellene törekedni, hogy a jóknak, alkalmasaknak bizonyult fajták minél jobban elterjesztessenek, mert a kereskedelem csak akkor fordul majd bizonyos vidékek felé, ha tudja, hogy ott a keresett fajtákból sokat vehet. Amint a kereslet nagyobbodik, természetesen az árak is emelkednek.

Első sorban a kormánynak a megyei hatóságok utján a felügyeletük alá tartozó faiskolákat arra kellene kényszeriteni, hogy ebben az irányban működjenek, azon kivül pedig több kereskedelmi faiskolát kellene berendezni. A gazdasági egyesületeket már emlitettük, ezek szintén nagyon sokat tehetnének ebben az irányban. Kivánatos volna, hogy a megyékben kisebb gyümölcsészeti egyletek alakuljanak, mert a termelőre való közvetlen befolyást szerintem lokalizálni, s e termelési ág előmozditását specializálni kell. Gyümölcstermelésünk csak ugy fog gyorsan fejlődni és izmosodni, ha a bürokratikus sablonoktól megszabaditjuk, ezt pedig ugy tehetjük, ha kisebb gyümölcsészeti egyesületeket alakitunk, melyek bizonyos kisebb területeken működnének az illető vidékek viszonyainak megfelelően. Ezek a kisebb egyesületek aztán nagyobb feladatok teljesitése végett, az országos kertészeti egyesülettel nagy szövetkezetet képezhetnének.

Ennek a nagy szövetkezetnek a termelést lényegében a megkezdett irányban kellene vezetnie és fejlesztenie, arra az álláspontra helyezkedve, hogy: „lehetőleg kevés teoria és minél több egészséges gyakorlati tevékenység.“ Szükséges volna természetesen, hogy ily irányu működését ugy az érdekelt termelők, mint a kormány hathatósan támogassák.

Legsürgősebb feladatatunk egyike továbbá, melyet minél előbb meg kellene oldanunk, gyümölcs-iparunk szervezése.

Hogy ennek milyen fontosságot kell tulajdonitanunk, azt Németország és Franczia ország minden évben megmutatják; különösen pedig az Amerikaiak, akik gyümölcsiparuk megteremtésével az amerikai gyümölcstermelést rendkivül kifejlesztették s jövedelmezővé tették. Ezzel nemcsak minket,

TARCZA.

Az Ó-ház.

Valahányszor fölkeresem városunknak e kies fekvésü és történeti nevezetes helyét, mindig elszomorodom a közöny fölött, melyet Kőszeg fiai iránta tanusitanak. Ma-holnap nálunk kő sem mutatja már helyét a régi kor eseményeinek, annyi tisztelettel vagyunk eltelve minden iránt, a mi régi s mi tanulságos reánk és az utókorra nézve. Az Ó-ház fentartására már nem egy izben hivtuk fel a hivatottak figyelmét; rá mutattunk a hely történetére és fél is soroltuk a teendőket. Nem használt semmit. Talán helyesen cselekszünk és eredményt érünk el azáltal, ha az Ó-házat olvasóinkkal bővebben ismertetjük meg s elmondjuk forrásaink szerint annak történetét. Bubics Ede, ki sokat kutatott az Ó-házon, régi rendeltetéséről a helynek ezeket irja:

A természetnek áldott adományaival változatosan megáldott földterületeknek egyike Vasmegye, melynek akármely részét teszszük is vizsgálódásunk tárgyává, azon meggyőződést nyerjük, hogy itten kellő szorgalom mellett nem csak müvelt népek, do még az ősi idők emberei is igényeikhez mérve feltalálhatták mind azt, a mi hosszú időkön át az élet fentartásához szükséges.

Hogy Vasmegye területének ezen előnyeit a mindent ügyesen megfigyelő művelt rómaiak már ideje korán felhasználták, azt nem csak akkori történetirók munkáiból tudjuk, de bizonyitják is egyuttal mind azon római telepek maradványai, melyek az ugynevezett barbár népek romboló szenvedélyeink egészen áldozatui nem estek.

A rómaiak terjeszkedési politikáját s a meghóditott tartományok, s népek minőségét tekintve, következtethetjük, hogy a körültekintő hatalmas hóditók Pannonia bekeblezése által olyan provinciára akartak szert tenni, melynek helyzete, természeti viszonyai, nem különben lakosainak száma, áthasonulási képessége elegendő biztositékot nyujtottak arra nézve, hogy a római legiókat edzett ifjakkal az állami pénztárt pedig a reájok kivetett adó által szaporitani képesek leendenek.

Hogy a rómaiak idejötte előtt minő népek lakták e vidéket, arra a legujabb kutatások nyomán biztosan állithatjuk, hogy a kelták voltak azok, kik hazánknak dunántuli részét, de különösen Vas, és Sopronmegyéket választották lakhelyül, de tánusitjuk ugyan ezt a kelta eredetiséget tanusitó leleteken kivül még a római irók is, bár a kelta faj elágazásait különböző elnevezések alatt emlitik. A keltafajnak hazánkban való nagy kiterjedését bizonyitják mind azon városok nevei melyeket a rómaiak a foglaláskor ujra colonizáltak, s neveiket kevés idomitással megtartották p. o. Scarabantia, Sopron, Singidunum, Novidiodunum, a Duna mellett, Carnuntum, Petronell, Bregetio valóságos kelta eredetü nevek, s hogy a „dunum“ rag, mely franczia országi városoknál is előfordul, kiválólag kelta eredetet mutat. Ottan van Lugdunum Lyon, Virodunum Verdun, Uxellodunum Ixelles, Augustodunum Autun s. a. t.

Ezen népfaj lakta a rómaiak előtt nem csak a mostani Franczia országot, egész Angolországot, Irlandot, de lakta, a mit szintén a nyelvészeti kutatások nyomán állithatunk, a rómaiak idejében Déli-Németországot, és a Duna mellékeit is, az ugynevezett Duna-medenczét. A nyelvészeti kutatások eredményével összhangzólag a római irók is állitják, hogy e nagy kiterjedésü hatalmas nép hazánkat több századokig birta. Ugyanis Titus Livius (V könyv 32 fejezet) azt mondja, hogy Tarquinius Priscus király idejében — körülbelül 600 évvel Kr. e. — a Biturigok népe Galliában igen elszaporodván, egyik része Bellovesus vezérlete allatt Olaszországba vándorolt, mig a másik rész Sigovesussal, a Rajnát utjokba ejtve s hercyniai erdőkben keresett letelepedésre alkalmas vidékeket.

Egy másik iró Trogus Pompejus Sigovesus népeit az illyr öbölhöz vándoroltatja, az utban talált barbárokat levereti, s sok kalandozás utáu végtére Pannoniában letelepiti.

Thierry Amade a gallokról irt jeles történeti munkájában, hivatkozva a classicusokra, azon megjegyzést teszi, hogy Sigovesus népe mintegy gyökere mindazon hatalmas kelta törzseknek, melyek hosszu idők folytán a Duna jobb partját, és az alpesek keleti részeit benépesitették. E vándor kelták utódait találjuk Helvetiában, Déli-Németországban, Bajor és Csehországban mint lakókat, kik között legkitünőbb törzs a Bojok törzse volt. Ezek után neveztetett még a középkorban is Bajorország Boiuváriának s Csehország Boiemumuak, melynek elnevezéséről Tacitus római hires történész igy nyilatkozik (Germania 28 fejezet) „Maret adhuc Boiemi nomen, significarque loci veterem memoriam, quamvis mutatis cultoribus.“

Vannak ujabbkori történészek, kik a keltákat egyenesen Ázsiából vándoroltatják hazánkba, és a nyugati Europa tartományaiba; mi azonban, hogy kitüzött tárgyunkat megközelithessük, mellőzve a chronologico meg nem határozható kelta emlékekre való hivatkozást, a történelmi adatok nyomán követjük a kelta törzseket azon időpontig, melyben itt létöket a helynevek, s némi emlékek megvizsgálása után körülbelül meghatározhatjuk.

A történeti adatok bizonyitják, hogy a kelta gallok Brennus vezérlete alatt Olaszországba nyomultak, s 391 Kr. e. Róma városát is bevették, mely idő óta a rómaiak a cisalpini gallokkal ket századon at változó hadi szerencsével harczoltak, mig végre, Scipio Nasica a kelták legharczias abb törzsét, a Bojokat 191-ben Kr. e.

hanem egész Európát a versenyben annyira megelőzött, hogy most már csakugyan komolyan neki kell indulnunk, hogy: útolérhessük, annál inkább, mert előbb még Ausztria, Stajerország, Tirol és Csehországnak a mienknél szintén előrehaladottabb gyümölcstermelésével is meg kell a versenyben küzdenünk, ha czélhoz akarunk jutni. Ezt a czélt pedig csak ugy érhetjük el, ha:

1. a versenyt megfontolva, megkezdjük és erélyesen folytatjuk;

2. ha megtudjuk, hogy a világpiaczon milyen gyümölcsöt keresnek, milyennel kell tehát ott nekünk is megjelenni?

3. ha gyümölcsünket a világpiaczczal alkalmas módon megismertetjük."

Czikkiró elkerülhetlen szükségét látja annak, hogy a gyümölcstermelés országos fejlesztése czéljából a gyümölcskereskedelem és gyümölcsipar fontos kérdése minden irányban kellően megvilágittassék s azért ahhoz minél többen hozzászóljanak.

Érdekképviselet.

A mezőgazdasági érdekképviselet szervezésének kérdése, melyet április hó 4-én tárgyal a gróf Dessewffy Aurél elnöklete és báró Bánffy Deszső alelnöklete alatt álló szövetségbe lépett gazdasági egyesületek nagy gyűlése, széles körben keltett nagy érdeklődést. A vas-, a pestmegyei és az erdélyi gazdasági egyesületek külön véleményt adnak be a nagy gyűlésnek és közgazdasági életünk több jeleso jelentette be már a végrehajtó-bizottságnál, hogy a vitában élénk részt óhajt venni. — Mináy földmivelési ministeri osztálytanácsos szintén külön elaboratummal járul a nagy gyülés elé.

Az előadói javaslat az érdekképviseletet teljesen a szabad társulás eszméje szerint kivánja szervezni, s az uj szervezetek legbiztosabb alapjául a már meglevő s az ország igen sok részén szép eredménnyel működő gazdasági egyesületeket ajánlja. Az alakulandó egyesületek részére törvényileg egyöntetü alapszabály alapittassék meg. Az érdekképviselet fősulya a megyei gazdasági egyesületekre helyeztessék, melyek önálló hatáskörrel működnének és fokozatosan s felügyeletük alatt alakitanák meg a járási s községi gazdaköröket.

A megyei egyesületek az országos gazdasági egyesületekben birnák azt a kapcsot, amely egyöntetü eljárások biztositása érdekében kivánatosnak mutatkozik. Az egyesületek fel volnának több tisztán mezőgazdasági kérdésben az autonom intézkedési joggal ruházva, a közigazgatás főbb hivatalnokai hivatalból volnának tagjai, viszont képviseltetnék magukat a közigazgatásban is, melynek, bárhogyan váljon is el a reformjavaslatok sorsa, az ujjáalkotásnál kell egy a mezőgazdasági ügyek szolgálatában álló részszel birnia. — A gazdasági egyesületek a befolyó tagdijak és az 1% földadóval egyenló nagy s törvényileg biztositott állami subvencióban birnák anyagi fennállásuk biztositékát.

A pestmegyei gazdasági egyesület a kényszertársulás mellett tör lándzsát. Községi gazdatanácsokat akar szervezni, a melyek mindenike egy tagot választana a járási tanácsba, mely maga állitaná elnökét, alelnöke (igazgatója) pedig a járási főszolgabiró volna. Minden járási tanács egy, s ezekkel egyenlő számu tagot választana a megyei bizottság a megyei gazdasági kamarába, melynek hivatalból volnának tagjai a megyei közigazgatás főbb képviselői is. A létező gazdasági egylet megszünnék s vagyona a kamarának adatnék át. A választásokban a kamarakötelesek vennének részt, mert e javaslat 1%-ját a földadónak akarja „kamara illeték" czimén a gazdáktól anyagi helyzetének biztositására beszedni.

Mináy Izidor külön véleménye a földmivelési minister tervét fogadja el, mely megyénként a megyei bizottság által választott gazdatanácsokban kivánja szervezni az érdek-képviseletet, melynek az anyagi eszközöket a vármegyék autonom hatáskörükben bocsájtanák rendelkezésére. A tanácskozásra meghivatnak az ország összes gazdasági egyesületei, s szavazó joggal mindenik 2 tagot küldhet a nagy gyűlésre, melyen azonban véleményezési és hozzászólási joggal részt vehet az országos és a megyei gazdasági egyesületek bármely tagja. Az idei nagygyűlés a tárgy fontosságát tekintve az összes eddigi értekezletek között a legnépesebbnek igérkezik. Április 3-án az „Európa" szállodában ebéddel egybekötött ismerkedési estély rendeztetik, melyre jegyek előre válthatók az országos magyar gazdasági egyesület irodájában. (Budapest. Köztelek.)

Köszönet-nyilvánitás.

A felvidéki inségesek fölsegélyezésére járultak még:

IV-ik kerület, gyűjtő: Hettlinger Antal.

Pöltl Magnus 20 kr., Grossmann József 15 kr., Mrazek János 15 kr., Fabianits János 20 kr., Dávid Antal 15 kr., Tiszauer Antal 15 kr., Holeczius 60 kr., Glatzhofer Samu 50 kr., Pintti Leopoldina 50 kr., Gerencsér 50 kr., Paller Mária 30 kr., Salamon Gézáné 20 kr., Stubenvoll Nándor 20 kr., özv. Wöltné 30 kr., Tompek Magda 30 kr., Dillman Lajos 20 kr., Theiringer Teréz 30 kr., Tompek testvérek 30 kr., Schwarhofer Samu 30 kr., Torda Mihály 20 kr., Fuchs J. 50 kr., Benesch Teréz 1 frt., Peczóly Imre 20 kr., Benedek 50 kr., Krötzl György 30 kr., Hafner János 50 kr., Szenekovits Károly 50 kr., Biss Mária 25 kr., Bredl Ágoston 50 kr., Musik 20 kr., Kollerits 30 kr., Paller 50 kr., Kindl 50 kr., Wurz Zsófia 30 kr., N. N. 20 kr., Horváth György 50 kr., Wagner János 20 kr., Gamauf József 20 kr., Csery József 10 kr., Bigner A. 10 kr., Tompek Ferencz 10 kr., Marth Mihály 10 kr., Kappel Agoston 10 kr., Schlapfer Ignátz 5 kr., Grossmann Fáni 10 kr, Kuntner Erzsi 5 kr., Tiszauer Antal 10 kr., Hochecker Károly 10 kr., Krötzl Teréz 20 kr., Fischer Ferencz 30 kr., N. N. 50 kr., Spitzer 40 kr., Pohlmüller Edené 1 frt., Mayer Antal 20 kr., Gullner Mihály 10 kr., Vlasits Mátyás 10 kr., Baits Mihály 20 kr., Hilper Mária 10 kr., Waisbecker Mária 40 kr., Krötzl Ferencz 20 kr., Wentzl K. 20 kr., Beer Károly 50 kr., Salamon Mária 30 kr., Erhard Mihályné 10 kr., Michaelis Frigyes 10 kr., Wagner Katalin 15 kr., Stettner Ignátz 10 kr., Buchteller János 10 kr., Haberl F. 20 kr.

V-ik kerület, gyűjtő: Rábi Tófor.

N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., N. N. 60 kr., Chernel Klementin 1 frt., W. E. 1 frt., Waisbecker János 1 frt., N. N. 20 kr., Küttel István 1 frt, Dr. Waisbecker 1 frt. Dr. Höfner 1 frt, N. N. 30 kr., Vidi Géza 1 frt, Libscher Nándor 1 frt, N. N. 20 kr., Szeybold Kálmán 50 kr., Schöll Julia 60 kr., Weinberger 40 kr., Mikáts 40 kr., Kohn Jakab 20 kr., N. N. 20 kr., Liptay Vilma 1 frt. Klinger 40 kr., Kiss 30 kr., Fuchs 40 kr., N. N. 20 kr., Kőszegi takarékpénztár 1 frt, Koczor Karolina 1 frt, Mederl 30 kr., Rielich 40 kr., Freiberger Ferencz 30 kr., Horváth nővérek 1 frt, Töpfer 40 kr., Bischof Sanders 5 frt, Kosalka 10 kr., Gullner József 10 kr., Molnár Mihály 25 kr., N. N. 20 kr., Czupon Györgyné 10 kr., Ecker József 10 kr., Scheer József 10 kr., Mersits Antal 10 kr., Csanits Ferenczné 10 kr., G. J. 20 kr., Kovácsné 20 kr., N. N. 20 kr., Wölfel József 20 kr., N. N. 10 kr., N. N. 10 kr., N. N. 10 kr., M. W. 10 kr., Kluge J. 20 kr., N. N. 20 kr.

VI-ik kerület, gyűjtő: Mayerhofer Ferencz.

Tipka Ferencz polgármester 5 frt, N. N. 10 kr., N. N. 10 kr., Kováts Ferencz 35 kr., Wölfel Betti 5 kr., Leiner János 12 kr., N. N. 15 kr., Szlavik Czili 20 kr., N. N. 10 kr., N. N. 10 kr., Szauer Matild 1 frt, Bauer József 10 kr., N. N. 15 kr., N, N. 20 kr., Steininger Teréz 20 kr., Pohl Erzse 20 kr., Szeleczky Mária 1 frt, Karner Mátyás 30 kr., Tomits Lajos 10 kr., Isovits János 10 kr., Wenzl Ede 50 kr., H. W. 30 kr., Art Ferencz 10 kr., Binder 1 frt, Stiaszny 15 kr., Sziklai Emilia 1 frt, Mohr Mihály 40 kr., Paulintschek J. 20 kr., Perkovits 30 kr., Simon 10 kr., Reichling Serafin 1 frt, N. N. 10 kr., Mérnyi Juliánna 20 kr., Krécsi Anna 20 kr., Farkas József 10 kr., Horváth Lajos 10 kr., Cz. J. 20 kr., N. N. 10 kr., N. N. 10 kr., Ernst G. 10 kr., Kern József 10 kr., Loibersbek Mária 20 kr., Krautz J. 10 kr., Thott Stefán 4 kr., Edler Matild 20 kr., N. N. 20 kr., Cz. és társa 50 kr., Schranz József 10 kr., Rigler Samu 25 kr., Frühwirth János 20 kr., Schreiner Lajos 10 kr., Schreiner József 10 kr., Hettlinger József 10 kr., Szaufnauer Gottlieb 10 kr., Pratscher Dániel 20 kr., Fabiánits István 25 kr., Ebergényi 1 frt, Roth Sándor 40 kr., Zarka Sándor 10 frt, Myga 20 kr., Randveg 10 kr., Szeickter 20 kr., Krampol Richard 10 kr., Oriovits Károly 10 kr., Zerthofer Károly 10 kr., Weber Lina 20 kr., Engel 40 kr., Weber Ferencz 10 kr., Schermann 40 kr., Karner Antal 30 kr., Tompek Antal 10 kr., Erhardt Antal 10 kr., Bilisits István 20 kr.

Svábfalu, gyűjtő: Tangl Ferencz.

Tangl Ferencz 50 kr., Kogler Gottfried 70 kr., Kogler Janos 40 kr., Tangl Flórián 40 kr., Wurst Erzsébet 70 kr., Randveg József 30 kr., Kohl Alajos 10 kr., Kogler Juliánna 20 kr., Randveg János 30 kr., Ritter József 10 kr., Randveg Ferencz 20 kr., Randveg Ignátz 10 kr., Böts János 20 kr., Randveg József 50 kr., Artner István 4 kr., Böts György 20 kr., Kováts János 15 kr., Feucht Sándor 15 kr., Stibecker János 10 kr., Witzman Antal 20 kr., Tangl Alajos 30 kr., Neuwirth Teréz 10 kr., Pohlhammer 10 kr., Wurst Ignátz 1 frt, Kohl Mihály 50 kr., Witzman János 25 kr., Reiterbauer Janos 10 kr., Draskovits János 50 kr., Draskovits Antal 20 kr., Stibecker János 1 frt, Schatzl Zsuzsi 30 kr., Schlapfer Károly 50 kr., Schazl Ágoston 50 kr., Schazl Samu 55 kr., Wurst Antal 15 kr., Frejberger József 50 kr., Schlapfer Ferencz 20 kr., Randveg János 40 kr., Wurst Ferencz 1 frt, Wukits József 20 kr., Wurst Mihály 35 kr., Wurst Ignátz 20 kr., Freiberger Florián 50 kr., Schatzl János 40 kr., Schatzl József 50 kr., Wurst Ferencz 50 kr., Tangl József 30 kr., Kogler Florián 30 kr., Witzmann József 40 kr., Kohl József 40 kr., Schatzl Antal 30 kr., Schedl Ferencz 30 kr., Wurst Terezia 30 kr., Wurst József 30 kr., Schulok Károly 30 kr. Miletits Márton 1 frt, Schatzl Ferencz 40 kr., Huber Borbála 20 kr., Huber Antal 30 kr., Witzmann József 50 kr., Randveg László 20 kr., Krötzl Terézia 20 kr. Főösszeg 213 frt.

Ezen Kétszáztizenhárom forint a mai napon Vasvármegye alispáni hivatalához beküldetett.

Kőszeg, 1892. márczius hó 17-én.

Tipka Ferencz,
polgármester.

HIREK.

— **Előfizetési felhivás.** — Április hó 1-jével uj előfizetést nyitunk a „Kőszeg és Vidéke" czimü hetilap XII. évfolyamának aprilis-juniusi évnegyedére. — Felkérjük azon t. előfizetőinket, kik még a lap árát be nem fizették, hogy ezen kötelezettségeiknek mielőbb megfelelni sziveskedjenek. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Turistaügyek.** A kőszegi turista-osztály e hó 22-én választmányi ülést tartott. A pénztáros átvette a korábbi turista-kör pénztárát s elnök ennek kapcsán kijelentette, hogy a feloszlott kör számadásai későbben fognak közzététetni. Megalakultak azután az albizottságok. Az idegenforgalom elnökéül Kőszegi József, tagjaiul pedig Freiberger Miklós, Németh Imre, és Unger Ödön választattak meg. A kiránduló-bizottság következőleg alakult: Freyler Lajos elnök, Cziko Ferenz, Freiberger Miklós Küttel István, Lux Alajos, Matits János, Németh Imre, Somogyi Miklós, Stúr Lajos Stelczer Lajos, Szovják Hugó, Tipka Ferencz, Unger Ödön és Wittinger Antal tagok. Mindkét albizottságnak hivatalból tagjai az osztály tisztviselői. Ezek: Markovits József elnök, Freyler

---

annyira megverte, hogy a vereséget szenvedett Bojok maradéka mindent összeszedve felkerekedett és a Dunához vándorolt, hol a szintén kelta faju Tauriskok mellé telepedett. Itten, s különösen a Fertő vidékén a bojok türhető nyugalomban részesültek egész 40-ig Kr. e., mikor is a Getak őket folytonos megtámadások által annyira meggyöngitették, hogy harmincz év elteltével a győztesen előnyomuló rómaiak jobbára csak pusztult helyeket találtak ott, hol a vitéz bojok uralkodtak, miért is a megszálló rómaiak az elpusztult bojok tartományát Deserta Bojorum-nak nevezték.

Ezen történeti adatok felszámitása szerint a kelták, Polybius szerint galaták — körülbelül negyedfél századon át tartották hatalmukban Magyarországnak nagy részét, s hihető, hogy Olaszhonba vándorolt, s Franciaországban maradt fajrokonaikkal folytonos összeköttetésben voltak, mert megtörténtnek állitják, hogy 281-ben Kr. e. Tolosából (mai Toulouse) egy uj kelta törzs vonult át a hercynai erdőkön a Dunához, magának ottan lakhelyet keresendő.

Az előadottak szerint, kétféle keltákat látunk hazánkban letelepülni: azokat, kik Sigovesussal jöttek ki Galliából, — hihetőbb azonban, hogy Ázsiából való kivándorlásuk alkalmával itten honunkban váltak el az Atlanti tengerig vándorolt rokonaiktól s a később Olaszhonból jött Bojokat kik mint emlitők, a Fertő mellett telepedtek meg.

Az Ázsiából kijött kelták, jó és rosz viszonyban a görögökkel, mint müvelt nemzettel jöttek közeli érintkezésbe, a bojok Olaszhonból a római és etruszk civilisatiónak zsengéit hozták uj hazájukba, de ezen különböző befolyás daczára a közös jellem és a nemzeti typus mind a kettőnél ugyanaz maradt; e közös jellem, a nemzeti typus azonban a keltákban sem a királyság, sem egy nagy állam alkotásának eszméjét nem birta bennök felébreszteni. A külön álló törzsek csak akkor egyesültek egy közösen választott vezér alatt, ha támadó háborut viseltek, különben nem igen törődtek egymás ügyeivel. A Duna melléki keltáknál vagyis Galatoknál különféle törzseket emlitenek a történetirók. Találunk hazánkban, és a szomszédos tartományokban: Tectosagokat. Tolistobojokat, Skordiskokat, Tauriskokat, Ambisontokat, Aravistokat stb. feltünőleg pedig Bojokat. E név az akkori események leirásainál előfordul Bordeaux vidékén, Pó folyó partjain ép oly kitüntetéssel, mint Bajorországban, és a csehországi-hegyek között minélfogva nem is csodálhatjuk, ha a Pó vidékeit lakó Bojok inkább készek valának nagy veretésök után a Duna melléket lakó fajrokonaikhoz kivándorolni, mintsem a római népbe beolvadni, s törzsi függetlenségöket feláldozni.

Különösen jellemzi a keltákat az, hogy állandó letelepedés után nem törekedvén, kalandos vándorlás által gyöngitették erejöket. Idegen államoknál, királyoknál találjuk őket zsoldért hadi szolgálatban. Galliából kijöttek, hogy Hannibált Carthagóban támogassák.

Brennus alatt bebarangolták Görögországot, ostromolták Delphiben Apollónak jósdáját és gazdagságáról hires templomát, innet irányukat változtatva, 278-ban a Bosporuson átkelve elárasztották Kis-Ázsiát, hol Antiochus syriai király ugyan megverte őket, de vereségök daczára mégis harmincz évig zsarolták ezentul az ottani királyokat, mig végre Attalus Pergamos királya őket 241-ben K. e. heves csatában legyőzte és a phrygiai hegyekbe visszavonulni kényszeritette, hol rendezett államot alapitottak. Az általuk ily körülmények között benépesitett tartomány utánuk Galatiának neveztetett.

A Duna völgyét lakó kelták a szomszédsági viszonynál fogva is kereskedelmi összeköttetésbe ereszkedtek a görögökkel, különösen a macedonokkal, kiknek érmeit, az ugynevezett tetradrachmákat nem csak elfogadták forgalmi pénzökül, hanem gyakran utánozták is, a mint a leletek tanusitják, meglehetős barbár módon. Leginkább kedvelték II. Fülöp macedon király érmeit. Ezen ezüst érmek, mint utánzások igen gyakran fordulnak elő hazánkban, a mi azt gyanittatja, hogy a kelta törzsek egymással folytonos összeköttetésben voltak. Ezen utánzott érmek a főlapon Zeus szakállos fejét, a hátlapon lovagot mutatnak. Jellemző, hogy minél későbbi az utánzás, annál rosszabb a veretés, jeléül annak, hogy a rosz utánzást mindig rosszabbal utánozták. A felirás legtöbbnyire oly rossz, hogy abból Fülöp nevét, sehogy sem lehet kibetűzni.

A hol ilyféle ezüst érmek találtatnak, bizonyságul szolgál, hogy ottan valamely kelta törzs lakott. Hogy a dunántuli vidékeket az Araviscok, Bojok, Skordiskok lakták, az az 1876 évi jelentésben*) már bővebben tárgyaltatott.

Mi ezuttal csak arra szoritkozhatunk, hogy a régészet barátjait figyelmetessé tegyük egy kelta emlékre mely régiségénél, pogány vallási jelentőségénél, magas helyzeténél fogva megérdemli, hogy megyénk kiváló ősemlékei közé sorozzuk. E kelta emlék pedig semmi egyéb, mint Kőszeg városának ősi jelzője, az ugynevezett Ó-ház.

*) A vasmegyei régészeti egylet évi jelentése 45 lap.

(Folytatás következik.)

Lajos alelnök, Kőszegi József jegyző, Waisbecker Ede pénztáros és Hammer Gyula útnagy. A közelebbi teendők megbeszélésére egy bizottság küldetett ki, melynek véleményes jelentésére azonnal hozzákezdenek a munkához. Kimondta egyébként a választmány, hogy a hegyek felé vezető utak befásitandók s ez érdemben a várost keresi meg, mint a melynek a kutyaadóból van ehhez való pénze. Az osztálytagok száma ujabban a következőkkel szaporodott: Szabadhegyi Mihályné, Pfeffel Jánosné, Markovits Terka, Markovits Irén, Stegmüller Emilia, Mészl Lajos, Glatzhofer Samu, Mikáts Mihály, Fuchs Ferencz, Gampert Lajos, Mersits Jenő, Fabián József, ifj. Szeybold Kálmán, Kőszegről; özv. Kelemen Jánosné és Kaiser Lajos Szombathelyről. A tagok száma eddig 136-ra szaporodott fel. További jelentkezéseket elfogad: Markovits József elnök, Kőszegi József jegyző és Waisbecker Ede pénztáros.

— **Templomépités.** Már megtettek minden előkészületet arra nézve, hogy az uj plébánia-templom épitéséhez hozzáfoghassanak. A talajban kitüzdelték az emelendő épület körvonalát s ott járt a helyszinén a városi épitőbizottság is, hogy esetleges észrevételeit megtehesse. Most már csak ember kell, a ki munkához lásson s észszerü vezetés és felügyelet, hogy a meglevő pénzből kikerüljön a templom.

— **Egy második albiró.** Királyi járásbiróságunknál tudvalevőleg egy második albirói állást rendszeresitettek, melynek betöltését illetőleg ez intézkedést olvassuk a hivatalos lapban: „Ő császári és apostoli királyi felsége f. é. márczius hó 19-én kelt legfelsőbb elhatározásával dr. Gerhauser József szombathelyi járásbirósági albirónak a kőszegi járásbirósághoz kért áthelyezetését legkegyelmesebben megengedni méltóztatott.“ Jól tette dr. Gerhauser, hogy szülőhelyére való áthelyeztetését kérte és mi csak örülni tudunk, hogy járásbiróságunk oly tehetséges, munkabiró embert nyert.

— **Czimadományozás.** Király ő felsége Festetits Elek gróf, földadó-nyilvántartási biztosnak és pénzügyi titkárnak a pénzügyi tanácsosi czimet adományozta.

— **Benedek-napja.** Sz. Benedek napját a helybeli benedekrendi székház a szokott ünnepségekkel ülte meg. Reggel 8 órakor Kroller Miksa igazgató és házfőnök ünnepi nagy-misét mondott, melyen tanáraik vezetése alatt a tanulók is részt vettek. Délben a székházban ebéd volt, melyre a papságon kivül hivat los volt a város polgármestee.

— **Dicséretes tevékenység.** A turistáknál, mióta megalakult az uj osztály, igen gyorsan folyik a munka. A választmány által kiküldött bizottság turistákhoz illő frisseség és pontossággal hozzálátott a munkaprogramm megállapitásához, bejárta a különféle utakat is kiválóbb pontokat, hogy megfelelő javaslatokat tehessen a választmánynak.

— **Rosszakarat-e vagy ostobaság?** Azt a hirt terjesztik, hogy szükségtelen nálunk az épitkezés, és ezt azzal az indokolással terjesztik, hogy még elég az üres lakás és ami még rosszabb, — mert elferditése a valónak — hogy az idegenek ötszobás lakásért 135 frtot igérnek. Hogy van Kőszegen sok olyan ház, melyben az ötszobás lakás 135 frtot, de 100 frtot sem ér, az kétségtelen. De az nem lehet mérvadó. Hanem hiszen épen olyan négyszobás, ötszobás és hatszobás lakásokban van hiány, melyekért szivesen fizetnének 4—500 frtot. Ha tehát ama 135 frtos ötszobás lakást ugy alakitanák át, hogy az tisztességes embernek megfelelő legyen, akkor mindjárt lesz rá 4—500 frtos bérlő. Lám a Waisbecker Henrik-féle emeleti lakást már ujra kivették, előbb, mintsem jelenlegi lakója felmondott volna és nem egy, három is jelentkezett erre a lakásra és 400 frtért vettek bérbe, — de az egyik konkurrens szivesen 450-et is adott volna. Az idegenforgalmi bizottság vezetőjénél, Kőszeginél, mult hétfőn három idegen volt (minden hirdetés nélkül). Az egyik egy 5—6000 frtos házat szeretett volna venni, készpénzert vagy amortizáczióra, ha csak 3—4 szobás is lett volna, de csinosat és kényelmeset kis kerttel. Egy másik, egy 3 szobás lakást keresett és ha talált volna szépet, csinosat és kényelmeset, egy ilyenért 200—250 frt is adott volna. Egy harmadik igen gazdag és előkelő ur volt itt, ezuttal már harmadszor, és 5—6 szobás lakásért 4—500 frtot is adna, de ilyen lakás. Azaz hogy volna olyan, melyet 250—300 frtért is szivesen oda adtak volna neki, de az meg nem kell olyan családnak, mely nem azért jönn ide, hogy keskeny, alacsony rosz padlózattal, semmi kényelemmel, és egészségi szempontból semmikép sem megfelelő szobákban kuksoljon. — hanem modern és csinos lakást akarnak. És a mi érdekünk is az: hogy olyan családok jöjjenek ide, mert akik 4—500 frtot adnak egy lakásért, azoknak van mit a tejbe apritaniok. — Azért ne hagyják magukat a háziurak a dologhoz nem értő és a viszonyokat nem ismerő emberektől elriasztani, hanem épitsenek, vagy alakitsák át a mai kornak már meg nem felelő lakásaikat. Ez most feladata minden pénzes háziurnak, ha van egy kis érzéke a közügyek és a maga érdekei iránt.

— **Hajdan és most.** Kőszeget régente a többi között katonavárosnak is mondták, nyilván azért, mert e város soha sem volt katonaság nélkül, s falai között nagy ur a katonaember. Akkor fel sem vette lakója az erre-arra vonuló lovascsapatokat, olyan megszokott valami volt a katonaság. Most? Megámuluuk egy szál huszárt is, ha feltünik a látóhatáron. Egy mappirozó kis huszárcsapat meg már egész lázba hozza az embereket.

— **Uj tagok.** A vasmegyei gazdasági egyesületbe Kőszegről legujabban beléptek: Czike Ferencz, Eitner Gusztáv, Eitner Ede, Schlögl János és Schreiner János.

— **Ebmarás.** Veszett eb mart meg egy kis lányt Német-Gencsen, Perger János jómódú gazdának kis lányát, kit is azonnal a budapesti Pasteur-intézetbe szállitottak.

— **Pályázati hirdetmény.** A m. kir. honvédségi Ludovika-Akadémiában az 1892/93 tanév kezdetén betöltendő magyar állami, illetőleg alapitványi és fizetéses helyekre. Az e célból felállitott tisztképző tanfolyamba 90 önkéntesen jelentkező olv ifju vétetik fel, ki még nem lépett a nadköteles sorba. A 4 évre terjedő tisztképző tanfolyam 4 évfolyamból áll, s e tanfolyamokra csak magyar állampolgárok fiai pályázhatnak. A felvételi kérvények ez évi máj. 15.-ég benyujtandók a honvédelmi miniszterhez. A folyamodványokhoz csatolandók a magyar állampolgári minőséget, a pályázó ép testi voltát, a családtagok számát, a pályázó erkölcsi magaviseletét s bármely középiskola négy osztályáról szóló bizonyitványt igazoló mellékletek. Az elkésve érkezett folyamodványok nem vétetnek figyelembe. A felvételi vizsgák f. é. szeptember hóban kezdődnek. Ennek tárgyai: magyar, német nyelv, földrajz, egyetemes történelem, mennyiségtan és természetrajz. A felvételi vizsgálatnál alkalmasaknak talált pályázok szept. 30-ig okvetlenül felvétetnek. A tantervre, nevelésre s egyebekre vonatkozó részletesebb adatok tekintetében a Lud-Akad. „Szervezeti Szabályai“ szolgáltatnak bővebb felvilágositást. Budapest 1892. márczius hó. A m. kir. honv. miniszterről.

— **Ramazánkirándulás.** A Konstantinápolyba április hó 9-én rendezendő kirándulásra vonatkozó előjegyzéseket 50 frt, továbbá hálóhelyre való megrendeléseket 1 frt, előleges beküldése mellet a menetjegy iroda (Hungaria szálló) csak április hó 1-ig fogadhat el, későbbi jelenkezések figyelembe nem vehetők. Jegyárak: teljes ellátással útközben a restauratio kocsiban egész Konstantinápolyig és Konstantinápolyban 5 napi tartózkodás alatt I. oszt. 195 frt II. oszt. 160 frt. Ellátás nélkül I. oszt. 120 frt, II. oszt. 90 frt. Programmok bárkinek dijmentesen küldetnek.

— **Hirdetmény.** A nagym. m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur rendelete szeriut Svájczba irányitott tojás küldeményekhez hiteles származási bizonyitványok melléklendők azon czélból hogy azok a szerződéses (1 frk.) vámtételben részesüljenek és ne az általános (4 frk.) vámtétel alkelmaztassék reájok. Ugyanez áll a déligyümölcs és lószőr küldeményekre is, mely czikkeknél a szerződéses vámtétel 2 frankkal csekélyebb mint az általános vámtétel. Sopron, 1892. márczius hóban.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Közgazdaság.

A gyümölcsfák és a hernyók.

(Vége)

A gyümölcsfák tüzetesebb megvizsgálásánál a gyengébb ágacskákon szürkésfekete karikákat találunk, belsejében sárgás-fehér pontok vannak. Ezen pontok a gyürüs-pille (Regilspinner, Gastropacha neustria) tojásai, ezekből bujnak ki tavaszszal az eleinte szürkés-fekete barnaszőrü hernyók, melyek később barna hátsávot, szürkés-kék és szürkés-barna hosszávot, továbbá kékes fejeket kapnak. Mikor megnőnek, este, reggel és csunya időben az ágak közt tartózkodnak. Egész ágak leveleit lerágják és ha az egyik fáu elvégezték a pusztitást, átvándorolnak a másik fára. Ezen ártalmas rovarokat kiirhatjuk, ha azon gyürüt, melyekben a peték vaunak, a fáról leveszszük és elégetjük.

Gyümölcstenyésztésünk legnagyobb ellensége a kis fagyaraszoló (kleiner Frostspanner Larentia brumata,) hernyója. Ezeknek kiirtását is már október, november, deczember szóval a tél beállta előtt kell foganatositani. A hernyó pusztitása eleinte jobban kikerüli figyelmünket, mint más kártékony állaté, és ennélfogva jól kell őket szemmel tartani, mert később roppant nagy károkat idézhetnek elő. Ezen hernyók is már kora tavaszszal, márczius végén — április elején kelnek ki. Legveszedelmesebb akkor, ha már kora tavaszszal kikelnek és az időjárás hideg, ilyenkor a virágok bimbói és szirmai közé huzódnak és minél lasabban fejlődnek azok, annál nagyobb pusztitást visznek véghez. A bimbók és rügyek gyakran annyira le lesznek rágva, hogy többé sem levél, sem pedig virág nem fejlődhetik ki a fán.

Ha a tavasz nagyon enyhe, akkor a bimbók nagyon gyorsan fejlődnek, és igy legalább egy részét megmenthetjük az ellenséges rovaroktól.

Azon fák, melyeken sok a hernyó, ugy néznek ki mintha le volnának perzselve.

A hernyók leszedése igen sok bajjal jár és nagyon sok időt igényel, ennélfogva igen drága munka. Ezért a hernyók leszedését mentől hamarabb kell eszközölni és legkönyebben tehetjük ezt akkor, midőn még fészekben vaunak.

A legjobb módszer az volna, hogy a lepkék peterakását gátolnók meg, mi azonban csaknem kivihetetlen. A nőstény lepke felmászik a fára és ott lerakja peteit, melyek eleinte zöldek később vörösek. A nőstények ezen felmászását ugy akadályozhatjuk meg legkönnyebben ha a fa körül az ugynevezett kátrángyürüt készitjük. A kátrángyürü elkészitéséhez 15 cm. szélességü vastag papirszelet szükséges, melyet a fán körülbelül 1 méter magasságban vastag zsinor vagy sodrony segélyével oda erősitjük.

Ha a törzs kérge nagyon repedezett, ugy, hogy a gyürü és a fa közt egy rovar kényelmesen felmászhat, akkor tanácsos az üres helyeket puha anyaggal kitölteni.

A papirszeletet faszén, de a mi még jobb kőszén kátránnyal kenjük ki. Ügyelnünk kell arra, hogy a kátrány a fára ne csepegjen, a mi különösen fiatal fáknál kárt okozhat.

A felkenést gyakran kell megujitanunk mert ha a gyürü már tele van holt állatokkal, akkor a többiek akadálytalanul felmászhatnak a fára.

Tavaszszal, mielőtt oivadni kezd, jó a gyürüket ujra bekenni. Igen jó, ha a lehámlott fakérget lekeparjuk a fáról, miáltal sok rovart pusztitunk el. A levakarás után tanácsos a fát mészszel bekenn. *Lápossy Ottó.*

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal.*

Nyilt-tér.

Egész selyem mintázott Foulards méterenként 85 krtól 4 frt 65 krig (mintegy 450 különböző árnyalatban) megrendel: egyes öltönyökre, vagy egész végekben is szállit házhoz szállitva, porto- és vámmentesen **Heuneberg G.** (cs. kir. udvari szállitó) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordultával. Levelekre Svájczba 10 kros bélyeg ragasztandó.

163/892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy **Lakits Ferencz** végrehajtatónak **Omasits Ferencz** és érdektársai végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kőszegi királyi járásbiróság területén lévő a Podgoriai 24 sz. tjkvben felvett A 1 1—15 sor 17 házszámu 1/8 tolki ingatlanokra 401 frt az A † 271 hr. sz. szántóra az árverést 23 frtba ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok

az 1892 évi április hó 11-ik napján délelőtt 10 órakor Podgoria község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. törvényczikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyiminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1892-ik évi január hó 27-ik napján.

A kőszegi királyi járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Terplán,
kir. aljbiró.

29/92.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy **Mayersberg Salamon** végrehajtatónak **Wappel Jánosné** szül. Weber Karolina végrehajtást szenvedő elleni 53 frt 80 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kőszegi járásbiróság területén lévő Rohoncz n. községben fekvő a roboncz i 446 sz. tjkvben A † 811 hrsz. 231 házszámu házból Wappel Jánosnét illető 3/4 részre 750 frtban és a † 5595 hrsz. szőllő szántó és pinczére egészben az árverést 166 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan

az 1892. évi május hó 24-ik napján d. e. 10 órakor Rohoncz n. község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1892. évi február hó 27. napján.

A kőszegi királyi járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Terplán,
kir. aljárásbiró.

Villányi borok.

Világhirü nemes fajok:

1888-as vörös portogizi borok	24—30	kr. lit.
1886-os „ kiválogatott	35—40	„ „
1884-es „ Cabinet	45—60	„ „
1891-es fehér asztali borok	22—24	„ „
1889-es „ „ „	26—30	„ „
1886-os Pecsenyebor	35—40	„ „
1884-es Muskately v. rizlingi	45—60	„ „

Siller borok:

Fehér s vörös aszuborok	80—150	kr. lit.
Törköly pálinka	50—60	„ „
Ó szilvorium	80—100	„ „
Cognac	150—250	„ „

Megrendeléseket 50 literes bordóktól kezdve vasuti utánvéttel jótállás mellett szállit a

Várady-féle pinczegazdaság,
Villányon (Baranya m.)

☛ Pálinkák s aszu-boro. 5 kgr. postacsomagokban is szállitattnak.

Hordók bérmentve visszavétetnek.

Gyors és biztos segitség gyomo bajok s azok következmenyei ellen.

Az egészség fenntartására, az elemedtek a annak folyamán a vérnek tisztitására és tiszta állapotban való fenntartására a jó emésztés elősegitésére a legjobb a leghatalosabb szer már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb a leggyógyhatásosb gyógyfüvekből a leggondosabban van készitve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyus f lbüfögés, vertólulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatosnak bizonyul. Ily kitünő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbizható háziszerevé lett a népnek. **Ára egy nagy üveggel 1 frt. kis üveggel 50 kr. Ellemerő iratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.**

Védjegy

Óvás! Hamisitások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasitás szerint készitett **„Dr. ROSA-féle életbalzsam"** minden üvecskéje kék burokba van csomagolva, melynek hosszoldalain **„Dr. ROSA életbalzsama a „fekete sashoz" czimzett gyógyszertárból, FRAGNER B. Prag 205—III."** német, cseh, magyar és francia nyelven olvasható, széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalzsama valódian kapható csak a készitő

FRAGNER B.

főraktárában, gyógyszertár a „fekete sashoz" Prágában 205—III., és BUDAPESTEN Török Jozsef úr gyógyszerésznél, király-utcza 12. sz. Budai Emil úr városi gyógyszertárában a Városház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszertárában van raktár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható.

prágai általános házi-kenőcs

több ezer hálanyilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménynyel használtatik a női emlő gyulaosásnál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél szüléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokvirnál, körömgyöknél, az ugynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolit; s ahol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb dő alatt fájdalom nélkül teleszivja, kiéreti és kigyógyitja

Kapható 25 ss 35 krajczaros szelenczekben

Óvás! Miután a prágai általános házikenőczöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasitás szerint csak nálam lesz készitve, s csak akkor valódi, ha a sárga éreszolenczc, melyben töltetik, vörös használati utasitásokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és kék kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható — bulokva van.

HALLASI BALZSAM a legbebizonyultabb számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyitására s az egészen elvesztett hallási tehetség visszanyerésére. **Egy üveg ára 1 frt.**

Bor-kivonat,

kitünő szer ártalmatlan bor előállitásához — a valódi bortól meg nem különböztethető — ajánlom a fennti kipróbált különlegességet.

2 kgr. ára (100 liter bort ád) 5 frt 50 kr. Recept mellékelve — ingyen. Jó eredményért vagy a gyártmány ártalmatlanságáért felelő és.

Szesz-megtakaritást

az égett boroknál az én felülmulhatatlan erős essenciám által elérhető; ez az italoknak egy kellemes csipós izt kölcsönöz, és csakis nálam kapható.
Egy klgr. ára 3 frt 50 kr. (600—1000 litert ád) használati utasitás mellékelve

A fennti különlegességeken kivül ajánlok különféle **„essenciát" rum, cognac, finom liquer** stb. gyárak számára, felülmulhatatlan minőségben. Receptek ingyen mellékelve. **Arjegyzék bérmentve.**

Pollák Károly Fülöp,
essenc-különlegességek gyára, Prága.
Solid képviselők keresztetnek.

Szép minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.
Mintakönyvek szabók számára bérmentetlen.

Öltözékeknek való kelmék.

Peruvien és Dosking a magas klérus számára, szabályszerü kelmék cs. és kir. **tiszti egyenruhaknak, agyharczosok-, tüzoltok-, tornászok- és liberiáknak, billárd- és játékasztalokra** való posztó, (loden), vizhatlan **vadászcsabituknak, mosokelmék, utazóplaidek 4—14 frtig** stb. Aki olcsó, tisztességes, tartós, tiszta gyapjus posztóárukat és nem oszcó rongyokat, melyek mindenoldalról vevésre ajánlatunk és alig érdemesek a szabó ollójára, akar venni, forduljon

Stikarovsky Jánoshoz Brünnben

Ausztria-Magyarország legnagyobb posztógyára.

Figyelmeztetésül! A n. é. közönség oly czégek elöl, melyek 3·10 méter hosszu **„maradékokat", „szelvényeket"**, és ugynevezett **„metszelékeket"** salonöltözékekre hirdetnek, megintetik.

Már az egyenlő hosszuság bejelentésben látszik a nyilt szédelgés, mert az ilyen maradékok stb. divattalan, rossz, eladhatatlan darabokból losznek összeállitva. Ilyen nyuzadék áru, melyet ezen czégek már a második vagy harmadik eladótól vesznek, alig ér a vevőárnak egy harmadát.

Szétküldés utánvét mellett csak 10 frton felül bérmentve. — Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és fraczia nyelven.

Megjelenik 40,000 példányban.

PESTI HIRLAP

független, szabadelvü, demokratikus napi közlöny

naponkint 16—20, ünnep- és vasárnapokon 24—28—32 oldal terjedelmben.

Rendes zenemellékletek.

A husvéti számhoz rendkiviüli kedvezményül az előfizetők számára egész, eredeti regény lesz mellékelve.

JÓKAI MÓR tollából a nyár folyamán **TRENK** cimmel érdekfeszitő történeti regényt közöl a **Pesti Hirlap**.

Előfizetési árak: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr.

A fürdő- és utazási idény alatt a lap egyszerü bejelentésre bárhová és bármely rövid időre utána küldetik az előfizetőnek.

Mutatványszámokat kivánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal:
Budapest, V. ker., nádor-utca 7. szám.

Nagy látványosság tavaszi ujdonságokban!

Nagy látványosság tavaszi ujdonságokban!

Dús
választékban
raktárunkra érkeztek

a legujabb tavaszi czikkek

u. m.

Gyapjuszövésü ruhakelmékben

a legdivatosabb angol genre, Chewiot rajé, Chewiot noppé, Creppen bordure-rel, Madagascar broché mosó cretonok, batisztok, zeflrek, lady mousselinok, satine, lisse, stb.

SELYMEK:

Pongis, Foularde, Tricotine, Brocat és Broche minden szinben és kivitelben

CONFECTIO:

Utazó és sétaköpenyek, fekete és szines jaquetek, cap-ek stb. Serdülő leánykák és gyermekek részére szinte nagy választékot tartunk köpenyek és jaquetekben. Selyem és gyapjublouseok, juponok.

Napernyők

en tout cas fekete és szinesek már is nagy választékban kaphatók raktárunkon. Különösen arra bátorkodunk a n. é. hölgyvilágot figyelmeztetni, hogy toilettek készitése czéljából az idén csakis a **legjobb** és **legkipróbáltabb munkaerőt** alkalmaztuk, tehát azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legkényesebb igényeknek is minden tekintetben a legjobban és legpontosabban megfelelhetünk.

Minél gyakoriabb látogatásért esedezve, kiváló tisztelettel:

Fröhlich és Stauber,

Szombathelyen.

Nagy látványosság tavaszi ujdonságokban!

Nagy látványosság tavaszi ujdonságokban!

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.